

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2012

Vyhlásené: 3. 2. 2012

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 3.2016

Obsah dokumentu je právne záväzný.

30

VYHLÁŠKA

Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky

z 30. januára 2012,

**ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách pri nakladaní s
jadrovými materiálmi, rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým
palivom**

Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) podľa § 12 ods. 8 a § 21 ods. 13 zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o požiadavkách na

- a) nakladanie s jadrovými materiálmi,
- b) nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom,
- c) nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi vrátane ich tvorby,
- d) roztriedenie rádioaktívnych odpadov do tried,
- e) dovoz a vývoz rádioaktívnych odpadov,
- f) rozsah a obsah dokumentácie pri nakladaní s rádioaktívnymi odpadmi,
- g) zariadenie na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi,
- h) evidenciu nakladania s rádioaktívnymi odpadmi.

§ 2

Všeobecné požiadavky na nakladanie s jadrovými materiálmi, rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom

(1) Pri nakladaní s jadrovými materiálmi, rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom sa rešpektujú vzájomné súvislosti medzi jednotlivými krokmi nakladania s nimi od ich uloženia až po ich tvorbu.

(2) S jadrovými materiálmi sa nakladá tak, aby sa

- a) účinky ionizujúceho žiarenia na obsluhu, obyvateľstvo a životné prostredie udržiavali na takej nízkej úrovni, akú je možné rozumne dosiahnuť pri zohľadnení technických, ekonomických a spoločenských faktorov,
- b) zabezpečila podkritickosť,
- c) zabezpečil odvod zostatkového tepla,

d) množstvo a aktivita rádioaktívnych odpadov udržovali na takej nízkej úrovni, akú je možné rozumne dosiahnuť pri zohľadnení technických, ekonomických a spoločenských faktorov.

(3) S jadrovými materiálmi, rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom sa má nakladať tak, aby budúcim generáciám neboli spôsobené nežiaduce technické, ekonomické a spoločenské záťaž.

§ 3

Požiadavky na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi

(1) Nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi od ich vzniku až do ich uloženia sa dokumentuje v sprievodnom liste rádioaktívnych odpadov.

(2) Charakterizácia rádioaktívnych odpadov je stanovenie ich fyzikálnych, chemických a rádiologických vlastností pre potreby určenia ďalšieho nakladania s nimi a pre potreby verifikácie, že vlastnosti rádioaktívnych odpadov vyhovujú bezpečnosti ďalšieho nakladania s nimi.

(3) V rozhodujúcich bodoch nakladania s rádioaktívnymi odpadmi držiteľ povolenia podľa § 5 ods. 3 písm. f) zákona odoberá, analyzuje a uchováva reprezentatívne vzorky pre zdokumentovanie a vyhodnotenie nakladania s rádioaktívnymi odpadmi. Vzorky sa uchovávajú do prijatia rádioaktívnych odpadov na úložisko a vzorky z charakterizácie odpadov pri prevádzke úložiska sa uchovávajú do skončenia prevádzky úložiska.

(4) Plynne výpuste a kvapalné výpuste sa pred ich uvedením do životného prostredia¹⁾ čistia od rádionuklidov na najnižšiu ekonomicky a technicky dosiahnuteľnú úroveň.

(5) Pre splnenie povinností vyplývajúcich z § 20 ods. 9 zákona držiteľ povolenia stanoví harmonogram spracovania pre všetky ním vyprodukované rádioaktívne odpady a zabezpečí jeho dodržiavanie a pravidelné vyhodnocovanie.

§ 4

Požiadavky na zariadenie na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi

(1) Bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky zariadenia na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi zabezpečuje držiteľ povolenia tak, aby toto zariadenie

- a) umožňovalo zhromažďovanie, skladovanie a manipuláciu s rádioaktívnymi odpadmi,
- b) bolo dobre prístupné a aby boli vytvorené podmienky na jeho dekontamináciu, kontrolu, údržbu a opravy,
- c) bolo konštruované tak, aby sa čo najviac zamedzilo jeho zanášaniam a aby prípadné usadeniny a nánosy boli odstrániteľné,
- d) bolo odolné proti mechanickému, tepelnému a koróznemu poškodeniu,
- e) bolo odolné proti účinkom požiaru alebo výbuchu, ak sa používa na rádioaktívne odpady obsahujúce horľavé látky alebo výbušné látky.

(2) Na zariadení na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi sa vykonáva nepretržité alebo pravidelné meranie parametrov, ktoré má preukázať správnu funkčnosť zariadenia, alebo meranie hodnôt parametrov s vplyvom na výbušnosť alebo vzplanutie tohto zariadenia.

(3) Kvapalný rádioaktívny odpad sa v jadrovom zariadení premiestňuje potrubím. V obalovom súbore²⁾ sa prepravuje, len ak je jeho premiestňovanie potrubím technicky neriešiteľné alebo ekonomicky neúnosné.

(4) Držiteľ povolenia podľa § 5 ods. 3 písm. b) až d) zákona zodpovedá za všetky bezpečnostné aspekty jadrového zariadenia vrátane rádioaktívneho odpadu, s ktorým sa v ňom nakladá. Ak držiteľ povolenia podľa prvej vety nakladá v jadrovom zariadení s rádioaktívnymi odpadmi, ktoré vznikli v jadrovom zariadení, vo vzťahu ku ktorému je držiteľom povolenia iná osoba, tak v každom kroku nakladania s rádioaktívnymi odpadmi je medzi týmito dvoma držiteľmi povolenia stanovená zodpovednosť za rádioaktívne odpady v zariadení, v ktorom sa s nimi nakladá.

§ 5

Triedy rádioaktívnych odpadov

Rádioaktívne odpady sa podľa aktivity roztriedujú do týchto tried:

- a) prechodné rádioaktívne odpady, ktorých aktivita počas skladovania vzhľadom na veľmi krátku dobu polpremeny poklesne pod limitnú hodnotu na ich uvádzanie do životného prostredia,¹⁾
- b) veľmi nízkoaktívne rádioaktívne odpady, ktorých aktivita je mierne vyššia ako limitná hodnota na ich uvádzanie do životného prostredia,¹⁾ obsahujú prednostne rádionuklidy s krátkou dobou polpremeny, prípadne aj rádionuklidy s dlhou dobou polpremeny v nízkej koncentrácii, ktoré si pri ukladaní vyžadujú nižší stupeň izolácie od životného prostredia systémom inžinierskych bariér alebo nevyžadujú použitie inžinierskych bariér a doba inštitucionálnej kontroly úložiska je kratšia ako v prípade povrchového typu úložiska rádioaktívnych odpadov,
- c) nízkoaktívne rádioaktívne odpady, ktorých priemerná hmotnostná aktivita rádionuklidov s dlhou dobou polpremeny, najmä rádionuklidov emitujúcich alfa žiarenie, je nižšia ako 400 Bq/g, maximálna hmotnostná aktivita rádionuklidov s dlhou dobou polpremeny, najmä rádionuklidov emitujúcich alfa žiarenie, je lokálne nižšia ako 4 000 Bq/g, neprodukurujú zostatkové teplo a po úprave spĺňajú limity a podmienky bezpečnej prevádzky pre povrchový typ úložiska rádioaktívnych odpadov,
- d) strednoaktívne rádioaktívne odpady, ktorých priemerná hmotnostná aktivita rádionuklidov s dlhou dobou polpremeny, najmä rádionuklidov emitujúcich alfa žiarenie, sa rovná 400 Bq/g alebo je vyššia, môžu produkovať zostatkové teplo a opatrenia na jeho odvod sú nižšie ako v prípade vysokoaktívnych rádioaktívnych odpadov a po úprave nespĺňajú limity a podmienky bezpečnej prevádzky pre povrchový typ úložiska rádioaktívnych odpadov,
- e) vysokoaktívne rádioaktívne odpady, ktorých priemerná hmotnostná aktivita rádionuklidov s krátkou i dlhou dobou polpremeny, najmä rádionuklidov emitujúcich alfa žiarenie, prevyšuje hodnoty stanovené pre nízkoaktívne a strednoaktívne rádioaktívne odpady, sú uložitelné len v hlbinnom type úložiska rádioaktívnych odpadov, pričom opatrenia na odvod zostatkového tepla predstavujú významný faktor pri projektovaní týchto úložísk.

§ 6

Zber a roztriedenie rádioaktívnych odpadov

(1) Držiteľ povolenia zisťuje pri rádioaktívnych odpadoch ich charakteristické vlastnosti a určuje vhodný systém roztriedenia v súlade s § 5.

(2) Rádioaktívne odpady sa zberajú a roztriedujú podľa spôsobu ich ďalšieho spracovania a úpravy a s ohľadom na ich aktivitu a fyzikálne, chemické a biologické vlastnosti.

(3) Ak je to technicky možné, zber a roztriedenie sa vykonávajú priamo v mieste vzniku rádioaktívnych odpadov.

(4) Obalové súbory určené na zber rádioaktívnych odpadov sa označujú tak, aby bolo zrejmé, aké rádioaktívne odpady obsahujú.

§ 7**Spracovanie rádioaktívnych odpadov**

(1) Spracovanie rádioaktívnych odpadov je činnosť zameraná na oddelenie rádionuklidov z rádioaktívnych odpadov, na zmenu ich zloženia a na redukciu ich objemu s cieľom zvýšiť bezpečnosť a ekonomickú účinnosť nakladania s nimi.

(2) Rádioaktívne odpady sa spracúvajú tak, aby využiteľné látky boli oddelené a vrátené na opätovné použitie a aby množstvo zostávajúcich rádioaktívnych odpadov bolo čo najmenšie s prihliadnutím na ďalšie nakladanie s nimi.

(3) Ak sa pri spracúvaní rádioaktívnych odpadov používajú iónové meniče, filtračné materiály alebo deliace materiály s obmedzenou životnosťou, držiteľ povolenia pravidelne sleduje ich funkčnosť a navrhuje limity a podmienky ich bezpečnej prevádzky, pri dosiahnutí ktorých je potrebné tieto materiály obnoviť alebo vymeniť.

(4) Držiteľ povolenia určuje pre všetky rádioaktívne odpady vhodný systém ich spracovania najmenej dvoma alternatívami a s odôvodneným výberom jednej z nich.

§ 8**Úprava rádioaktívnych odpadov**

(1) Výsledkom úpravy rádioaktívnych odpadov je balená forma rádioaktívnych odpadov pripravená v súlade s požiadavkami na bezpečnú manipuláciu, skladovanie, prepravu a ukladanie. Súčasťou balenej formy rádioaktívnych odpadov môže byť obalový súbor.

(2) Držiteľ povolenia navrhuje technologický postup, podmienky úpravy rádioaktívnych odpadov, materiály a obalové súbory použité pri úprave rádioaktívnych odpadov.

(3) Súčasťou technologického postupu úpravy rádioaktívnych odpadov je kontrola požadovaných parametrov kvality balenej formy rádioaktívnych odpadov, pričom sa berú do úvahy možné vplyvy spôsobené vlastnosťami rádioaktívnych odpadov, materiálov a obalových súborov, ako je korózia, vznik plynov, uvoľňovanie tepla, objemová nestálosť a biologická degradácia.

(4) V rámci schvaľovania limitov a podmienok bezpečnej prevádzky zariadení na úpravu a ukladanie rádioaktívnych odpadov sa schvaľuje aj balená forma rádioaktívnych odpadov.

§ 9**Skladovanie rádioaktívnych odpadov**

(1) Rádioaktívne odpady sa skladujú oddelene od iných odpadov alebo materiálov. Držiteľ povolenia určuje pre každý sklad rádioaktívnych odpadov spôsob skladovania, maximálne množstvo a aktivitu skladovaných rádioaktívnych odpadov, ako i predpokladaný termín ich vyberania.

(2) Sklad rádioaktívnych odpadov sa navrhuje a prevádzkuje tak, aby

- a) počas predpokladanej doby skladovania chránil rádioaktívne odpady pred degradáciou v dôsledku zmeny ich vlastností, vplyvom negatívnych vnútrokladových podmienok alebo poveternostných a iných vonkajších podmienok,
- b) bezpečnosť skladovania bola prednostne zabezpečená pasívnymi bezpečnostnými prvkami,
- c) umožnil dobrú manipulovateľnosť a vyberateľnosť skladovaných rádioaktívnych odpadov,
- d) upravené rádioaktívne odpady nezmenili svoje vlastnosti podmieňujúce ich ukladanie.

(3) Kapacita skladu rádioaktívnych odpadov korešponduje s nadväzujúcou technológiou na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi s dostatočnou rezervou tak, aby nebola nepriaznivo ovplyvnená prevádzka tejto technológie.

(4) Vytvorenie rezervnej skladovacej kapacity pre potreby premiestňovania skladovaných rádioaktívnych odpadov, ich prebaľovania, kontroly, údržby a vyberania sa zohľadňuje už vo fáze projektovania skladu rádioaktívnych odpadov. Držiteľ povolenia na prevádzku skladu rádioaktívnych odpadov zabezpečí, že rezervná skladovacia kapacita zostane zachovaná počas celého obdobia prevádzky skladu.

(5) Držiteľ povolenia prehodnocuje adekvátnosť kapacity skladu rádioaktívnych odpadov raz za tri roky, berúc do úvahy tvorbu rádioaktívnych odpadov, predpokladanú dobu skladovania rádioaktívnych odpadov, ako aj dostupnosť vhodného typu úložiska.

(6) Držiteľ povolenia vedie evidenciu o presnom umiestnení jednotlivých obalových súborov s rádioaktívnymi odpadmi v sklade.

(7) Vybavenie skladu rádioaktívnych odpadov zodpovedá druhu, forme, aktivite a množstvu skladovaných rádioaktívnych odpadov. Skladovacie priestory sa vybavujú ventilačným a požiarnotechnickým zariadením.³⁾

(8) Držiteľ povolenia na prevádzku jadrového zariadenia alebo na etapu vyradovanie jadrového zariadenia určuje na základe bezpečnostných rozborov limity a podmienky, za ktorých sú rádioaktívne odpady skladované, vrátane vnútroskladových podmienok, kritérií prijateľnosti rádioaktívnych odpadov na skladovanie a opatrení na vyberateľnosť tých rádioaktívnych odpadov, ktoré vzhľadom na zmenu svojich vlastností počas skladovania nie sú vyberateľné normálnym spôsobom. Bezpečnostné rozborov zahŕňajú zariadenie skladu, druh skladovaných rádioaktívnych odpadov a z nich vyplývajúce príslušné bezpečnostné funkcie.

(9) Držiteľ povolenia pravidelne sleduje a vyhodnocuje stav skladu rádioaktívnych odpadov a stav skladovaných rádioaktívnych odpadov, najmä kontrolou tesnosti bariér, vnútroskladových podmienok a monitorovaním dávkových príkonov a povrchovej kontaminácie na účel preukazovania trvalého súladu s limitmi a podmienkami bezpečnej prevádzky skladu.

(10) Nádrž na skladovanie kvapalného rádioaktívneho odpadu sa

- a) navrhuje a prevádzkuje tak, aby bola vodotesná, chránená proti korózii a aby umožňovala homogenizáciu a vyprázdnenie jej obsahu; každý systém skladovacích nádrží má vždy ako havarijnú zálohu voľný objem zodpovedajúci objemu najväčšej nádrže v systéme; výpary z nádrží sa odvádzajú a spracúvajú ako rádioaktívne odpady,
- b) zabezpečuje proti preplneniu a jej zaplnenie sa kontroluje,
- c) umiestňuje v ochranných nepriepustných objemoch s dostatočnou rezervou na zachytenie obsahu nádrže, ktoré sú vybavené signalizáciou úniku a zariadením na odčerpanie; ak sa kvapalné rádioaktívne odpady skladujú v nádobách, steny a podlaha skladu sa budujú nepriepustné do takej výšky, aby bezpečne zachytili celý objem skladovaných rádioaktívnych odpadov.

§ 10

Ukladanie rádioaktívnych odpadov

(1) Do úložiska ukladá držiteľ povolenia len balenú formu rádioaktívnych odpadov, ktorá vyhovuje limitom a podmienkam bezpečnej prevádzky úložiska schváleným úradom na základe bezpečnostných rozborov.

(2) Bezpečnostné rozbory úložiska predstavujú komplexné zhodnotenie rizík súvisiacich s ukladaním rádioaktívnych odpadov a preukázanie funkčnosti a bezpečnosti celého úložného systému z hľadiska jeho možných vplyvov na človeka a na životné prostredie, berúc do úvahy prirodzený vývoj úložiska, ako i prípadné možnosti jeho narušenia po ukončení ukladania v úložisku a jeho uzatvorenia.

(3) Rozsah bezpečnostných rozborov úložiska, hodnotený časový interval, vstupné veličiny a výber ich reprezentatívnych hodnôt, ako i ďalšie parametre, ktorými sú bezpečnostné rozbory ohraničené, s ktorými budú porovnávané ich výsledky a od ktorých budú odvodené podmienky prijateľnosti rádioaktívnych odpadov na úložisko, navrhuje spolu s príslušným odôvodnením žiadateľ o povolenie alebo držiteľ povolenia.

(4) Súčasťou bezpečnostných rozborov úložiska sú tiež analýzy neurčitostí a analýzy citlivosti výsledkov na jednotlivé parametre.

(5) Bezpečnostné rozbory sú základom pre rozhodovanie o prípadných zmenách alebo nápravných opatreniach v úložisku a preukazujú, že navrhovaná zmena alebo nápravné opatrenie budú optimálne.

(6) Pri vypracúvaní bezpečnostných rozborov úložiska sa uvažuje doba inštitucionálnej kontroly od uzatvorenia úložiska potrebná na nepretržité zachovanie jeho bezpečnostných funkcií a na postup podľa § 22 ods. 4 zákona.

(7) Inštitucionálna kontrola môže pozostávať z aktívnej časti a pasívnej časti.

(8) Charakteristické vlastnosti úložiska, najmä vnikanie vody do úložiska a únik rádioaktívnych látok do životného prostredia, sa sledujú po celý čas uvádzania do prevádzky, počas prevádzky a inštitucionálnej kontroly. Zabezpečí sa, aby systém sledovania neznižoval tesnosť úložiska.

(9) Predbežný návrh spôsobu uzatvorenia úložiska, najmä stabilizácia, prekrytie a vybudovanie drenážneho systému prekrytia, je súčasťou predprevádzkovej bezpečnostnej správy.

§ 11

Požiadavky pri dovoze a vývoze rádioaktívnych odpadov

(1) Úrad rozhodne o vydaní povolenia na dovoz rádioaktívnych odpadov podľa § 21 ods. 11 zákona na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá obsahuje

- a) druh, množstvo, formu, aktivitu a rádionuklidické zloženie rádioaktívnych odpadov, ktoré majú byť dovezené alebo vyvezené, spolu s popisom ich fyzikálnych, chemických, biologických a ďalších nebezpečných vlastností, ktoré by mohli ovplyvniť zamýšľané nakladanie s nimi na území Slovenskej republiky; aktivita spätne dovezených rádioaktívnych odpadov je ekvivalentná aktivite vyvezených rádioaktívnych odpadov, berúc do úvahy rádioaktívny rozpad,
- b) opis všetkých činností, ktoré sa budú v rámci dovozu alebo vývozu rádioaktívnych odpadov vykonávať, vrátane ich odovzdania, prebratia, prepravy, prekládky a skladovania,
- c) opis navrhovaných postupov na spracovanie a úpravu dovezených alebo vyvezených rádioaktívnych odpadov,
- d) názov štátu, z ktorého majú byť rádioaktívne odpady dovezené alebo do ktorého majú byť vyvezené,
- e) predpokladaný dátum dovozu a vývozu rádioaktívnych odpadov,
- f) potvrdenie, že žiadateľ o povolenie na dovoz rádioaktívnych odpadov má povolenie na prepravu a na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi alebo že má zmluvne, organizačne a finančne zabezpečenú inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorá je držiteľom povolenia na

prepravu a na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi a ktorá bude činnosti prepravy a nakladania s dovezenými rádioaktívnymi odpadmi realizovať,

- g) potvrdenie o súhlase so spätným vývozom dovezených rádioaktívnych odpadov po ich spracovaní a úprave,
- h) návrh na vymedzenie zodpovedností za rádioaktívne odpady pri ich dovoze, preprave, nakladaní s nimi na území Slovenskej republiky a pri ich vývoze,
- i) riešenie zabezpečenia fyzickej ochrany,⁴⁾
- j) preukázanie, že úroveň jadrovej bezpečnosti zariadení na nakladanie s dovezenými rádioaktívnymi odpadmi zostane zachovaná.

(2) Ak nie je určené inak, za nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi dovezenými na územie Slovenskej republiky zodpovedá držiteľ povolenia na ich dovoz.

§ 12

Dokumentácia pri nakladaní s rádioaktívnymi odpadmi

(1) Súčasťou príslušnej bezpečnostnej správy predkladanej k žiadosti o vydanie súhlasu na umiestnenie úložiska, o stavebné povolenie na stavbu úložiska, o povolenie na uvádzanie úložiska do prevádzky a jeho prevádzku a o povolenie na uzatvorenie úložiska a na inštitucionálnu kontrolu je opis a analýza bezpečnostnej funkcie bariér proti šíreniu rádioaktívnych látok. Analýza obsahuje deterministické hodnotenie prevádzkovej bezpečnosti úložiska, ako aj deterministické a pravdepodobnostné hodnotenie dlhodobej bezpečnosti úložiska v období po jeho uzatvorení.

(2) Limity a podmienky bezpečnej prevádzky zariadenia na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi sa určia na základe bezpečnostných rozborov a zahŕňajú

- a) údaje o veličinách charakterizujúcich podmienky, pri ktorých je zabezpečená jadrová bezpečnosť a radiačná ochrana pri nakladaní s rádioaktívnymi odpadmi, a spôsob a periodicitu ich meraní a hodnotení,
- b) požiadavky na činnosť obsluhy a na organizačné opatrenia vedúce k splneniu všetkých definovaných podmienok pre projektované prevádzkové stavy, pri úložiskách vedúce tiež k splneniu požiadaviek jadrovej bezpečnosti po uzatvorení úložiska, tak ako boli uvažované v bezpečnostných rozboroch,
- c) požiadavky na postupy, periodicitu, typ a rozsah kontrol rádioaktívnych odpadov vykonávaných s cieľom preukázať súlad s limitmi a podmienkami, ktoré predstavujú kritériá prijateľnosti,
- d) opatrenia na zaobchádzanie s takými rádioaktívnymi odpadmi, ktoré nespĺňajú kritériá prijateľnosti.

(3) Súčasťou limitov a podmienok bezpečnej prevádzky skladu sú podmienky prijateľnosti rádioaktívnych odpadov na skladovanie, ktoré sú v súlade s požiadavkami na ďalšie nakladanie so skladovanými rádioaktívnymi odpadmi.

(4) Súčasťou limitov a podmienok bezpečnej prevádzky úložiska sú podmienky prijateľnosti balenej formy rádioaktívnych odpadov na úložisko, najmä typ balenej formy rádioaktívnych odpadov a jej štrukturálna stabilita, vylúhovateľnosť, tepelné a radiačné účinky, možnosť vzniku kritického stavu alebo mikrobiálneho rozkladu, tvorba plynov, obsah korozívnych, výbušných a samozápalných látok, horľavín, voľných kvapalín a komplexotvorných činidiel, povrchová kontaminácia, dávkový prikon, rozmery, hmotnosť a označenie balenej formy rádioaktívnych odpadov.

§ 13**Evidencia nakladania s rádioaktívnymi odpadmi**

(1) Držiteľ povolenia podľa § 5 ods. 3 písm. b) až d) zákona eviduje nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi. Evidenciu odovzdáva spolu s rádioaktívnymi odpadmi. Túto evidenciu držiteľ povolenia na prevádzku úložiska uchováva od prevzatia rádioaktívnych odpadov až do uzatvorenia úložiska.

(2) Evidencia podľa odseku 1 obsahuje

- a) sprievodné listy vzniknutých alebo prijatých a odovzdaných rádioaktívnych odpadov,
- b) záznamy o spôsobe a priebehu nakladania s rádioaktívnymi odpadmi vrátane údajov podľa § 9 ods. 6,
- c) záznamy o výsledkoch analýz vzoriek rádioaktívnych odpadov podľa § 3 ods. 3.

(3) Držiteľ povolenia na uvádzanie do prevádzky jadrového zariadenia na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi a držiteľ povolenia na prevádzku jadrového zariadenia na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi eviduje údaje podľa osobitného predpisu⁵⁾ a uchováva túto evidenciu do ukončenia jeho prevádzky.

(4) Držiteľ povolenia na uzatvorenie úložiska a inštitucionálnu kontrolu eviduje údaje podľa osobitného predpisu⁵⁾ a uchováva ich do konca inštitucionálnej kontroly.

§ 14**Sprievodný list rádioaktívnych odpadov**

(1) Pri každom odovzdaní a preberaní rádioaktívnych odpadov odovzdávajúca fyzická osoba alebo právnická osoba vystavuje na základe charakterizácie rádioaktívnych odpadov sprievodný list rádioaktívnych odpadov.

(2) Rozsah charakterizácie rádioaktívnych odpadov je odvodený od podmienok prijateľnosti rádioaktívnych odpadov na uloženie alebo na skladovanie, ak nespĺňajú podmienky na uloženie.

(3) Držiteľ povolenia má vypracovaný systém a postupy charakterizácie rádioaktívnych odpadov, s ktorými nakladá.

(4) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá rádioaktívny odpad preberá, overuje správnosť charakterizácie rádioaktívnych odpadov u fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá rádioaktívny odpad odovzdáva.

(5) Postup preberania a odovzdávania rádioaktívnych odpadov je súčasťou dokumentácie systému manažérstva kvality a požiadaviek na kvalitu jadrového zariadenia.

(6) Sprievodný list rádioaktívnych odpadov obsahuje

- a) špecifikáciu charakterizujúcu ich formu a pôvod,
- b) typ a identifikačné označenie obalového súboru,
- c) dátum začiatku a dátum dokončenia plnenia obalového súboru,
- d) typ a identifikačné označenie balenej formy,
- e) celkovú aktivitu alfa a beta rádionuklidov a spôsob jej dokladovania,
- f) aktivitu jednotlivých rádionuklidov, ktorých obsah je limitovaný určenými kritériami prijateľnosti, a spôsob jej dokladovania,

- g) aktivitu ďalších významných rádionuklidov, ktorých podiel na celkovej aktivite presahuje 1 %, a spôsob jej dokladovania,
- h) hodnoty vylúhovateľnosti, pevnosti v tlaku, obsahu nebezpečných látok a ďalších parametrov určených z bezpečnostných rozborov spracovania, úpravy, skladovania, prepravy rádioaktívnych odpadov a ich ukladania,
- i) opis heterogenít nachádzajúcich sa v balenej forme s údajmi podľa písmen e) až h),
- j) dávkový príkon na povrchu obalového súboru,
- k) celkovú hmotnosť zaplneného obalového súboru,
- l) údaje o povrchovej kontaminácii obalového súboru rádionuklidmi,
- m) dátum vystavenia sprievodného listu s uvedením dokumentácie, na základe ktorej bol vystavený,
- n) obchodné meno, identifikačné číslo odovzdávajúcej a preberajúcej fyzickej osoby alebo právnickej osoby a meno, priezvisko, funkciu a podpis jej povereného zamestnanca.

§ 15

Požiadavky na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom

(1) Všeobecné požiadavky na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom sa zohľadnia v

- a) projektovej dokumentácii jadrového zariadenia, v ktorom sa nakladá s vyhoretým jadrovým palivom,
- b) písomných organizačných pokynoch na bezpečnú prevádzku jadrového zariadenia.

(2) Limity a podmienky bezpečnej prevádzky jadrového zariadenia na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom sa určujú na základe bezpečnostnej správy a zahŕňajú

- a) údaje o veličinách charakterizujúcich podmienky, pri ktorých je zabezpečená jadrová bezpečnosť a radiačná ochrana pri nakladaní s vyhoretým jadrovým palivom, a spôsob a periodicitu ich meraní a hodnotení,
- b) požiadavky na činnosť obsluhy a na organizačné opatrenia vedúce k splneniu všetkých definovaných podmienok pre projektované prevádzkové stavy, tak ako boli uvažované v bezpečnostnej správe,
- c) požiadavky na postupy, periodicitu, typ a rozsah kontrol vyhoreteho jadrového paliva vykonávaných s cieľom preukázať súlad s limitmi a podmienkami, ktoré vyplývajú z kritérií prijateľnosti obsiahnutých v bezpečnostnej správe,
- d) opatrenia na nakladanie s takým vyhoretým jadrovým palivom, ktoré nespĺňa kritériá prijateľnosti vyplývajúce z bezpečnostnej správy.

(3) Na dokumentáciu pri nakladaní s vyhoretým jadrovým palivom sa primerane vzťahujú ustanovenia § 12.

(4) O nakladaní s vyhoretým jadrovým palivom sa vedie evidencia, ktorá obsahuje

- a) identifikačné údaje o vyhoretom jadrovom palive,
- b) históriu ožarovania v jadrovom reaktore,
- c) izotopické zloženie vyhoreteho jadrového paliva po jeho vybratí z jadrového reaktora,
- d) umiestnenie vyhoreteho jadrového paliva,
- e) údaje o tesnosti pokrytia vyhoreteho jadrového paliva,
- f) údaje uvedené v schválených limitoch a podmienkach bezpečnej prevádzky.

§ 16**Skladovanie vyhoreného jadrového paliva**

(1) Vyhorené jadrové palivo sa skladuje oddelene od iných odpadov alebo materiálov.

(2) Držiteľ povolenia na nakladanie s vyhoreným jadrovým palivom určuje pre každé súvisiace jadrové zariadenie spôsob skladovania, maximálne množstvo a aktivitu skladovaného vyhoreného paliva, ako aj predpokladaný termín jeho vyberania.

(3) Sklad vyhoreného jadrového paliva slúži na bezpečné umiestnenie vyhoreného jadrového paliva pred jeho prepracovaním alebo uložením.

(4) Projekt a konštrukcia skladu vyhoreného jadrového paliva preukázuje

- a) zabezpečenie podkritickosti minimálne 5 % vo všetkých prevádzkových stavoch, 2 % počas prevádzkových udalostí, a to buď vhodným usporiadaním vyhoreného jadrového paliva, alebo umiestnením pevného absorbátora neutrónov do priestoru skladovania; účinnosť použitia pevného absorbátora sa preukáže výpočtom alebo experimentom,
- b) trvalý odvod zostatkového tepla produkovaného vyhoreným jadrovým palivom z priestoru jeho skladovania; odvod tepla sa zabezpečí prirodzeným alebo núteným prúdením chladiča tak, aby teplota pokrytia vyhoreného jadrového paliva v žiadnej jeho časti neprekročila limitnú hodnotu,
- c) jeho úplnú alebo čiastočnú dekontamináciu,
- d) bezpečnú a dobrú manipulovateľnosť a vyberateľnosť skladovaného vyhoreného jadrového paliva obvyklým spôsobom počas celej doby jeho skladovania,
- e) evidenciu a kontrolu skladovaného vyhoreného jadrového paliva v súlade s osobitným predpisom,⁶⁾
- f) zabezpečenie zodpovedajúcej fyzickej ochrany skladovacích priestorov v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu,⁷⁾
- g) vylúčenie pádu ťažkých predmetov do priestorov skladovania vyhoreného jadrového paliva,
- h) účinné čistenie, dopĺňanie a zachytávanie únikov chladiacich médií v mokrých skladoch vyhoreného jadrového paliva,
- i) účinnú ventiláciu skladovacích priestorov zabraňujúcu hromadeniu rádioaktívnych plynov,
- j) zabezpečenie radiačnej ochrany v súlade s osobitnými predpismi,¹⁾
- k) zabezpečenie trvalého zdroja energie na udržanie dôležitých prevádzkových a bezpečnostných systémov v činnosti,
- l) monitorovanie vplyvu prevádzky skladu vyhoreného jadrového paliva na životné prostredie,
- m) ochranu vyhoreného jadrového paliva počas predpokladanej doby skladovania pred degradáciou v dôsledku zmeny jeho vlastností, vplyvom negatívnych vnútrokladových podmienok alebo poveternostných a iných vonkajších podmienok,
- n) prednostné zabezpečenie bezpečnosti skladovania pasívnymi bezpečnostnými prvkami,
- o) zabezpečenie takých podmienok, za ktorých skladované vyhorené jadrové palivo nezmení svoje vlastnosti podmieňujúce jeho ukladanie,
- p) vyradenie skladu vyhoreného jadrového paliva po skončení jeho prevádzky,
- q) bezpečné nakladanie s vyhoreným jadrovým palivom po skončení jeho skladovania.

(5) Vytvorenie rezervnej skladovacej kapacity pre potreby premiestňovania skladovaného vyhoreného jadrového paliva, jeho prekladania, kontroly, údržby a vyberania sa zohľadňuje už vo

fáze projektovania skladu vyhoreného jadrového paliva. Držiteľ povolenia na prevádzku skladu vyhoreného jadrového paliva zabezpečí, že rezervná skladovacia kapacita zostane zachovaná počas celého obdobia prevádzky skladu jadrového zariadenia.

(6) Držiteľ povolenia pravidelne sleduje a vyhodnocuje stav skladu vyhoreného jadrového paliva a stav skladovaného vyhoreného jadrového paliva, najmä kontrolou tesnosti bariér, vnútroskladových podmienok a monitorovaním dávkových príkonov a povrchovej kontaminácie na preukazovanie trvalého súladu s limitmi a podmienkami bezpečnej prevádzky skladu.

(7) Držiteľ povolenia na prevádzku jadrového zariadenia na skladovanie vyhoreného jadrového paliva určuje na základe bezpečnostných rozborov limity a podmienky, za ktorých je vyhoreté jadrové palivo skladované, vrátane vnútroskladových podmienok, kritérií prijateľnosti vyhoreného jadrového paliva na skladovanie a opatrení na vyberateľnosť takého vyhoreného jadrového paliva, ktoré vzhľadom na zmenu svojich vlastností počas skladovania nie je vyberateľné obvyklým spôsobom. Bezpečnostné rozborov zahŕňajú zariadenie skladu, druh skladovaného vyhoreného jadrového paliva a z nich vyplývajúce príslušné bezpečnostné funkcie.

(8) Pri výpočtoch parametrov zariadení na skladovanie alebo prepravu vyhoreného jadrového paliva môže riešiteľ pri určení okrajových podmienok výpočtu uvažovať so skutočným izotopickým zložením vyhoreného jadrového paliva, konštrukčných materiálov skladovacích alebo prepravných zariadení a chladiaceho média.

§ 17

Prepracovanie vyhoreného jadrového paliva

(1) Prepracovanie vyhoreného jadrového paliva je technologický postup slúžiaci na získanie jadrových materiálov vhodných na ďalšie použitie ich chemickým oddelením od štiepných produktov a ďalších rádionuklidov vo vyhorenom jadrovom palive.

(2) Štiepne produkty a rádionuklidy oddelené v procese prepracovania vyhoreného jadrového paliva tvoria rádioaktívne odpady, ktoré sa upravujú do stavu vhodného na skladovanie alebo na uloženie v úložisku.

(3) Na projekt jadrového zariadenia na prepracovanie vyhoreného jadrového paliva a na nakladanie s jadrovými materiálmi počas prepracovania sa primerane vzťahujú ustanovenia § 16 ods. 4.

(4) Na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi z prepracovania vyhoreného jadrového paliva sa primerane vzťahujú ustanovenia § 2 až 14.

§ 18

Ukladanie vyhoreného jadrového paliva

(1) Vyhoreté jadrové palivo sa ukladá do úložiska.

(2) Na úložisko sa primerane vzťahujú požiadavky uvedené v § 10 a 16.

(3) Do úložiska možno uložiť len vyhoreté jadrové palivo upravené tak, aby boli požiadavky podľa § 21 ods. 3 zákona splnené bez zásahu obsluhy úložiska.

§ 19

Požiadavky na nakladanie s jadrovými materiálmi

Na nakladanie s jadrovými materiálmi sa primerane vzťahujú ustanovenia § 3 až 9 a § 15 a 16 a držiteľ povolenia zabezpečí,

- a) že jadrový materiál sa nebude používať na účely, ktoré by boli v rozpore s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná,⁸⁾ a nebude sa používať na dosiahnutie akýchkoľvek vojenských cieľov,
- b) fyzickú ochranu jadrových materiálov podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- c) že jadrový materiál nebude odovzdaný inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe bez súhlasu úradu.

§ 20

Táto vyhláška bola prijatá v súlade s právne záväzným aktom Európskej únie v oblasti technických noriem a technických predpisov.⁹⁾

§ 21

Zrušuje sa vyhláška Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky č. 53/2006 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách pri nakladaní s jadrovými materiálmi, rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom.

§ 22

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. marca 2012.

Marta Žiaková v. r.

- 1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 345/2006 Z. z. o základných bezpečnostných požiadavkách na ochranu zdravia pracovníkov a obyvateľov pred ionizujúcim žiarením.
Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov znení neskorších predpisov.
- 2) § 2 písm. b) vyhlášky Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky č. 57/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách pri preprave rádioaktívnych materiálov.
- 3) § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov.
- 4) Vyhláška Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky č. 51/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zabezpečenie fyzickej ochrany.
Vyhláška č. 57/2006 Z. z.
- 5) Vyhláška Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky č. 430/2011 Z. z. o požiadavkách na jadrovú bezpečnosť.
- 6) Vyhláška Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky č. 54/2006 Z. z. o evidencii a kontrole jadrových materiálov a o oznamovaní vybraných činností.
- 7) Vyhláška č. 51 /2006 Z. z.
- 8) Napríklad vyhláška ministra zahraničných vecí č. 61/1974 Zb. o Zmluve o nešírení jadrových zbraní, vyhláška ministra zahraničných vecí č. 62/1974 Zb. o Zmluve o zákaze umiestňovania jadrových zbraní a iných zbraní hromadného ničenia na dne morí a oceánov a v jeho podzemí.
- 9) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 13/zv. 20) v platnom znení.

